

## USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce **M. Z.**, zastoupeného Mgr. Alexandrem Petrem, advokátem se sídlem Brno, Moravské náměstí 629/4, proti žalovanému **Krajskému úřadu Jihomoravského kraje**, se sídlem Brno, Žerotínovo náměstí 449/3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 14. 3. 2024, č. j. 41 A 9/2023 - 30,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

### Odůvodnění:

[1] Magistrát města Brna rozhodnutím ze dne 22. 2. 2022, č. j. ODSČ-71894/21-144, uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku spočívajícího v tom, že žalobce dne 6. 11. 2020 při řízení motorového vozidla neumožnil hasičskému vozu s právem přednostní jízdy *bezpečný a plynulý průjezd* křižovatkou ulic Kotlářská a Kounicova v Brně, tedy porušil § 41 odst. 7 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, čímž se z nedbalosti dopustil přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona, za což mu byla uložena pokuta 1 800 Kč. Žalovaný rozhodnutím ze dne 24. 1. 2023, č. j. JMK 11255/2023, odvolání žalobce zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění uvedl, že žalobce mohl jednak slyšet výstražné zvukové znamení vydávané hasičským vozem, jednak jej měl ke zvýšené pozornosti vést manévr bílého auta, které najelo do křižovatky ze směru příjezdu vozidla hasičů na červenou. S ohledem na tyto okolnosti měl žalobce dostatek indicií indikující jeho povinnost umožnit vozidlu s právem přednostní jízdy bezpečný a plynulý průjezd. Porušení této povinnosti spáchal žalobce ve formě nevědomé nedbalosti.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, kterou Krajský soud v Brně shora označeným rozsudkem zamítl. Soud uvedl, že v posuzované věci jde pouze o to, zda hasičské vozidlo bylo vozidlem s právem přednostní jízdy, a pokud ano, zda mu žalobce zaviněně neumožnil bezpečný a plynulý průjezd ve smyslu § 41 odst. 7 zákona o silničním provozu. Naopak ve věci nejde o určení viníka nehody, ke které ve výsledku došlo. Krajský soud zdůraznil, že vozidlu zakládá právo přednostní jízdy již zvláštní výstražné světlo; zvláštní zvukové výstražné znamení je pouze doplňujícím prvkem. Z videozáznamu z hasičského auta je zřejmé, že toto světlo použito bylo, přičemž již na základě toho měl žalobce zákonnou povinnost umožnit mu bezpečný a plynulý průjezd. Na straně žalobce šlo spatřovat zavinění minimálně ve formě nevědomé nedbalosti, neboť žalobce měl zpozornět kvůli manévru bílého osobního auta, které vjelo (ze směru příjezdu hasičského vozu) do křižovatky na červenou a uhnulo v ní stranou doprava (žalobce projížděl křižovatkou na zelenou). Každého řidiče by tato situace měla vést k myšlence, že se v provozu děje něco nestandardního, na co je třeba reagovat, přičemž dvě sekundy jsou dostačující na reakci (zpomalení za účelem orientace). Z řidičského pohledu se nadto nabízelo přirozené vysvětlení vzniklé situace, tedy že bílé auto dávalo prostor k průjezdu vozidla s právem přednostní jízdy. Již proto si měl žalobce počínat obezřetněji; rovněž s ohledem na to, že je dlouholetým řidičem, mohl a měl vědět, že může porušit zájem stojící na pozadí § 41 odst. 7 zákona o silničním provozu. S možným průjezdem (i pouze blikajícího) vozidla s právem přednostní jízdy z míst, do kterých není před křižovatkou vidět, by každý dobrý a ohleduplný řidič měl v obdobných situacích počítat. Viděl-li žalobce před sebou vozidlo, které popojelo na červenou do křižovatky, měl před vjezdem do ní sám zkontrolovat její bezpečnou průjezdnost, přibrzdit a ptát se po příčinách manévru bílého vozidla. Mohlo ho napadnout, že důvodem manévru je právě uhýbání vozidlu s právem přednostní jízdy; neměl *prostě vjet do křižovatky*, protože měl zelenou. Pokud by si počínal obezřetněji, mohl na situaci lépe zareagovat a umožnit hasičskému vozidlu plynulý a bezpečný průjezd, a přestupek tak nespáchat. Již na základě právě uvedeného lze dovozovat nedbalost žalobce; zda žalobce hasičské vozidlo slyšel či nikoli, tedy není podstatné. Proto se krajský soud nevypořádával s námitkami týkajícími se zvukové výstrahy hasičského vozu a její slyšitelnosti pro žalobce, neboť tyto námitky nemohou na přestupkové odpovědnosti žalobce nic změnit. Videozáznamy, které jsou součástí správního spisu, představují samy o sobě dostatečný podklad pro závěr o vině žalobce. Z téhož důvodu nemohla mít na zákonnost napadeného rozhodnutí vliv ani námitka, dle které správní orgány neodůvodněně upřednostnily výpovědi hasičů před výpovědí manželky žalobce. Správní orgány dle soudu sice měly lépe zdůvodnit, proč její výpověď *daly bokem*, nicméně je pravdou, že výpovědi hasičů odpovídá obsah videozáznamů. Konečně, hasiči neměli po nehodě povinnost zajišťovat důkazy, přičemž skutkový stav je prokázán již na základě videozáznamů. Krajský soud proto navrhané důkazy neprovedl pro jejich nadbytečnost.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti tomuto rozsudku podal kasační stížnost, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatel uvedl, že posuzovaný případ podstatně přesahuje jeho vlastní zájmy, neboť jde o dopravní nehodu, při níž hasičské auto, jedoucí do křižovatky na červenou, narazilo v rychlosti 57 km/h do boku osobního auta jedoucího v křižovatce na zelenou. Je třeba

pokračování

zodpovědět, zda může řidič vozidla jedoucího na zelenou spáchat přestupek podle § 41 odst. 7 zákona o silničním provozu v nevědomé nedbalosti, která je dovozována z jiných indicií, než z výstražných světelných a zvukových znamení, a dále zda je povinností řidiče jedoucího v městské zástavbě do křižovatky na zelenou, předpokládat průjezd křižovatky na červenou vozidlem s právem přednostní jízdy nadměrnou rychlostí.

[5] Pokud jde o samotné důvody kasační stížnosti, stěžovatel uvedl, že aby mohlo dojít k porušení § 41 odst. 7 zákona o silničním provozu, je nutná podmínka vědomosti řidiče o přítomnosti vozidla s právem přednostní jízdy. Krajský soud přisvědčil žalovanému, že stěžovatel spáchal přestupek v nevědomé nedbalosti, neboť měl vědět o přítomnosti vozidla s právem přednostní jízdy proto, že ze směru jízdy hasičského vozidla do křižovatky vjelo na červenou bílé vozidlo. Podle soudu mělo stěžovatele v časovém rozpětí cca 2 vteřin napadnout, proč bílé vozidlo vjelo do křižovatky. Stěžovatele však v onom časovém rozpětí napadlo pouze to, že řidič jel na červenou, protože spěchal (což je běžné). Není pravdou, že by se stěžovatel pokoušel bílé vozidlo objíždět, ani že by před vjetím do křižovatky nezpomalil. Stěžovatel těsně před křižovatkou zpomalil, aby si udržel bezpečnou vzdálenost za bílým vozidlem. Závěr soudu, že stěžovatele mělo okamžitě napadnout, že důvodem pro vjetí bílého vozidla do křižovatky na červenou byla přítomnost vozidla s právem přednostní jízdy, je v rozporu s běžnou realitou. Na takový úsudek bylo příliš málo času. Nadto, pokud by stěžovatel prudce zpomalil, mohl by ohrozit řidiče jedoucí za ním. Stěžovatel neměl důvod pro výrazné brždění, neboť o vozidle s právem přednostní jízdy vůbec nevěděl. Právo vozidel s předností v jízdě založeno pouze na výstražné signalizaci, kterou vydávají. Tato vozidla proto nemohou jet do křižovatky v husté městské zástavbě na červenou ve vysokých rychlostech, nýbrž v rychlosti pěší chůze, aby o sobě daly signalizací vědět. Pokud by tedy v posuzované situaci hasiči vjeli do křižovatky pomaleji, k dopravní nehodě by nedošlo. Stěžovatel se nedopustil nevědomé nedbalosti; přítomnosti hasičského auta nic nenásvědčovalo, přičemž přednost má být dávana pouze na základě výstražné signalizace.

[6] Stěžovatel dále vyjádřil nesouhlas se závěry krajského soudu, dle kterých nebylo povinností hasičů po nehodě zajišťovat důkazy (zraněná osádka osobního vozu svědky zajistit nemohla, hasiči však ano), a že byl skutkový stav prokázán již na základě videozáznamů z hasičského vozu. Svědectví osob z místa nehody mohlo být důležité pro posouzení tvrzené nevědomé nedbalosti stěžovatele, zejména pokud i soud uznal, že světelná signalizace hasičského auta nemohla být za denního světla v dané situaci vidět. Překvapující je rovněž závěr krajského soudu, že žalovaný měl pravdu o *podjatosti* manželky stěžovatele, byť jí měl víc odůvodnit, přičemž o *podjatosti* hasičů není důvod pochybovat.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na obsah správních rozhodnutí a napadeného rozsudku. Navrhl, aby kasační stížnosti nebylo vyhověno.

[8] Stěžovatel v doplnění kasační stížnosti citoval usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 4. 2022, sp. zn. 8 Tdo 293/2022, ve kterém se řešil tzv. *princip omezené důvěry v dopravě*, jehož podstatou je, že se řidič při provozu na pozemních komunikacích může spoléhat na to, že ostatní účastníci budou dodržovat pravidla provozu, pokud z konkrétních okolností nebude vyplývat opak. Podle Nejvyššího soudu důsledkem tohoto principu

je, že řidič, který je povinen dát přednost v jízdě, může spoléhat na to, že se vozidlo s právem přednostní jízdy pohybuje povolenou rychlostí, nikoliv téměř dvojnásobnou, což obecně znemožňuje provést odbočovací manévr; pokud by se poškozený pohyboval předpokládanou rychlostí, obviněný by dokončil odbočovací manévr předtím, než by poškozený dorazil k místu, které obviněný svým vozidlem na hlavní silnici křížil, nijak by jej neomezil ani neohrozil, a dodržel by tak svou povinnost dát přednost v jízdě. K těmto závěrům stěžovatel uvedl, že v nyní posuzovaném případě se princip omezené důvěry v dopravě projevil v tom, že nemohl očekávat, že by hasičské auto vjelo do křižovatky na červenou vysokou rychlostí. Stěžovatel byl totiž rovněž řidičem s právem přednostní jízdy z titulu zelené světelné signalizace. Řidič jedoucí na zelenou standardně křižovatkou plynule projíždí, aby nebrzdil provoz. Nemůže jen tak předpokládat, že se na místě nachází vozidlo s vyšším právem přednostní jízdy. Zpomaluje až po zaznamenání výstražné signalizace. Proto musí být vozidla s vyšším právem přednostní jízdy pro okolní vozidla slyšitelná a viditelná. U zvukové signalizace nelze v městské zástavbě identifikovat směr původu zvuku. Stěžovatel zvukovou signalizaci neslyšel, přičemž kamerový záznam hasičského vozu neměl zvukovou stopu. Vyšší právo přednostní jízdy by mělo být založeno na tom, že se vozidlo s tímto právem v křižovatce všem ukáže svou výstražnou světelnou i zvukovou signalizací, a teprve poté své právo přednostní jízdy uplatní vůči ostatním účastníkům silničního provozu. To se v případě dopravní nehody stěžovatele nestalo.

[9] Nejvyšší správní soud se v dané věci zabýval předně přijatelností kasační stížnosti ve smyslu § 104a odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Jedná se totiž o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce.

[10] Podstatný přesah zájmů stěžovatele Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS (k uplatnitelnosti zde vyslovených názorů na současnou úpravu srov. například rozsudek tohoto soudu ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021-28). Podstatný přesah bude dán pouze v případech, kdy se kasační stížnost (1) týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu anebo (2) právních otázek řešených dosavadní judikaturou rozdílně. Půjde rovněž o případ, (3) kdy je třeba učinit odklon od ustálené judikatury. Konečně bude kasační stížnost přijatelná, (4) bylo-li by v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní pochybení půjde především tehdy, pokud krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě *hrubě* pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zároveň však platí, že Nejvyšší správní soud není v rámci hodnocení přijatelnosti povolán přezkoumávat *jakékoliv* pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení *tak výrazné intenzity*, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné.

[11] Podle Nejvyššího správního soudu žádná část nyní uplatněné kasační argumentace přijatelnost kasační stížnosti nezakládá. Nejvyšší správní soud v souvislosti s uplatněnými námitkami neshledává zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad

pokračování

do hmotněprávního postavení stěžovatele, ani jiný důvod pro přijatelnost kasační stížnosti ve smyslu výše uvedené judikatury.

[12] Krajský soud na základě skutkového stavu tak, jak jej zjistil především z videozáznamů z hasičského vozidla, aproboval závěr žalovaného, že se stěžovatel s ohledem na konkrétní okolnosti dané dopravní situace nezachoval při řízení vozidla dostatečně obezřetně, z čehož dovodil jeho zavinění ve formě nevědomé nedbalosti ve vztahu ke spáchanému přestupku. Stěžovatel tento závěr v kasační stížnosti zpochybňuje; podstatou jeho argumentace je fakticky jiné vyhodnocení nesporného skutkového podkladu, tedy přesvědčení, že za dané konkrétní dopravní situace řídil své vozidlo způsobem vyžadovaným zákonem o silničním provozu.

[13] V tomto ohledu je na místě zdůraznit, že je to především krajský soud, který je oproti soudu kasačnímu povolán zhodnotit napadené správní rozhodnutí v tzv. plné jurisdikci, tedy včetně otázek skutkových, o nichž si sám učiní úsudek. Zásah ze strany kasačního soudu má být v tomto ohledu výjimečný a omezuje se zpravidla na zásadní vady řízení a dokazování (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2017, č. j. 6 As 256/2016-79, odst. 21, či ze dne 13. 5. 2020, č. j. 6 Afs 7/2020-52, odst. 23). Takové vady ale Nejvyšší správní soud v nynější věci neshledal; ve vyhodnocení (mezi stranami v zásadě nesporných) skutkových zjištění krajským soudem neshledal kasační soud žádné pochybení *tak závažné intenzity*, o němž by bylo možné se důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Jinými slovy řečeno, závěr krajského soudu o nedostatku obezřetnosti stěžovatele za dané konkrétní dopravní situace není ve zřejmém rozporu s obsahem správního spisu a představuje zcela plausibilní vyhodnocení zjištěného skutkového stavu. Nejsou proto splněny podmínky pro přijatelnost dané kasační námitky.

[14] Stěžovatel dále namítal, že pro porušení § 41 odst. 7 zákona o silničním provozu je nutné, aby pachatel věděl o přítomnosti vozidla s právem přednostní jízdy, respektive že zavinění ve vztahu ke spáchání přestupku založeného na porušení tohoto ustanovení nelze dovozovat z jiných indicií než z nerespektování užití výstražných znamení vozidla s právem přednostní jízdy. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu ovšem nedbalostní zavinění v případě poruchového dopravního přestupku může být založeno již obecně nedostatečně ostražitým způsobem jízdy (viz například usnesení ze dne 13. 8. 2021, č. j. 10 As 222/2021 - 39, odst. 9). Krajský soud věc posoudil v souladu s touto judikaturou, pokud dospěl k závěru, že nedbalostní zavinění stěžovatele bylo založeno již jen tím, že stěžovatel v dané dopravní situaci vhodně nepřizpůsobil rychlost vlastní jízdy, byť tak s ohledem na značně nestandardní manévr bílého vozidla v křižovatce, indikující možnou komplikaci v silničním provozu, učinit mohl a měl (bez ohledu na viditelnost či slyšitelnost výstražných světelných a zvukových znamení, ale i na rychlost hasičského vozidla), čímž v důsledku došlo ke spáchání předmětného přestupku.

[15] Nejvyšší správní soud dále uvádí, že zákon o silničním provozu v § 3 odst. 2 umožňuje řízení vozidla pouze osobě ovládající v potřebném rozsahu předpisy o provozu na pozemních komunikacích (viz například rozsudky tohoto soudu ze dne 13. 12. 2016, č. j. 7 As 238/2016 - 28, či ze dne 10. 12. 2021, č. j. 3 As 366/2019 - 41). Na základě toho lze

uzavřít, že pokud současně ze zákona vyplývá, že řidič musí obecně počítat s možností, že vozidlo s právem přednostní jízdy může projet křižovatkou na červenou a nadměrnou rychlostí, neboť jim to zákon o silničním provozu výslovně umožňuje [viz § 18 odst. 9 a § 4 odst. c) ve spojení s § 41 tohoto zákona], nelze dospět ani k závěru, že by krajský soud hrubě pochybil při výkladu hmotného práva.

[16] Pro úplnost lze poznamenat, že krajský soud zejména v odst. 28 až 33 odůvodnění napadeného rozsudku přesvědčivě vysvětlil, z jakých důvodů představují videozáznamy z hasičského vozu dostatečný podklad pro závěr o vině stěžovatele ze spáchání přestupku, a tedy proč nebylo třeba se blíže zabývat žalobními námitkami týkajícími se výpovědi manželky žalobce či slyšitelnosti hasičského vozu. Argumentace kasační stížnosti směřující proti těmto závěrům ovšem fakticky představují jen prostý nesouhlas se závěry krajského soudu; tato část argumentace tedy nepředstavuje projednatelné (přípustné) kasační námitky (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2024, č. j. 8 Ads 121/2023 - 32).

[17] Nepřípustná je konečně i argumentace stěžovatele založená na principu omezené důvěry v dopravě, vznesená v doplnění kasační stížnosti (viz odst. [8] výše), neboť jí stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit nepochybně mohl (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[18] Vzhledem k tomu, že krajský soud rozhodl v souladu s ustálenou a jednotnou judikaturou, která poskytuje odpověď na stěžovatelem vznesené kasační námitky, a nepochybil ani při výkladu hmotného či procesního práva, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[19] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS, podle kterého posouzení přijatelnosti kasační stížnosti představuje zjednodušený meritorní přezkum). Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti neměl úspěch a žalovanému v něm žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti proto nebyla přiznána žádnému z účastníků.

**Poučení:** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 30. dubna 2025

Mgr. Radovan Havelec  
předseda senátu